ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ІМ. І.КРИП'ЯКЕВИЧА НАН УКРАЇНИ

2013–2017

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ

ІСТОРІЯ МОВИ

історична лексикологія
історична лексикографія

ДІАЛЕКТОЛОГІЯ

діалектна лексикографія
діалектна текстографія
лінгвогеографія

Відділ української мови - єдиний осередок в Україні, наукові працівники якого :

реалізують унікальний в українській лінгвістиці проект «**Словник української мови XVI – І половини XVII ст.**»

комплексно досліджують українські говори Західної України, створюють та видають діалектні словники – **«Гуцульські світи», «Лексикон львівський», «Слова з Болехова»**

НАУКОВА ТЕМАТИКА

- теорія лексикографії
- історія лексикографії
- лексикологічне опрацювання української мови XVI–XVIII ст.
- опрацювання писемних пам’яток української мови
- комбінаторна лінгвістика
- фразеологія українських пам’яток XVI–XVII ст.
- динаміка семантичної структури слова
- теоретична граматика, історична граматика
- семантика та граматика діалектних слів
- діалектний словотвір
- етнолінгвістичні дослідження
- діалектна текстологія

НАУКОВІ ШКОЛИ

ШКОЛА ІСТОРИЧНОЇ ЛЕКСИКОГРАФІЇ

ПРОФЕСОР ЛУКІЯ ГУМЕЦЬКА (70-ті роки ХХ ст.)

Левко Полюга Дмитро Гринчишин
Уляна Єдлінська Розалія Керста
Ольга Федик Марта Сенів
Роман Осташ Надія Осташ
Марія Чікало Ганна Войтів
Ольга Кровицька Ольга Тріль
Ганна Дидик-Меуш Юрій Осінчук
Ірина Черевко Наталія Багнюк
Ольга Заневич Оксана Варфоломієва

ДІАЛЕКТОЛОГІЧНА ШКОЛА

ПРОФЕСОР ЯРОСЛАВА ЗАКРЕВСЬКА (80-ті роки ХХ ст.)

Наталія Хобзей
Євген Жеребецький
Галина Гузар
Оксана Сімович
Тетяна Ястремська
Віра Різник
Ірина Романина

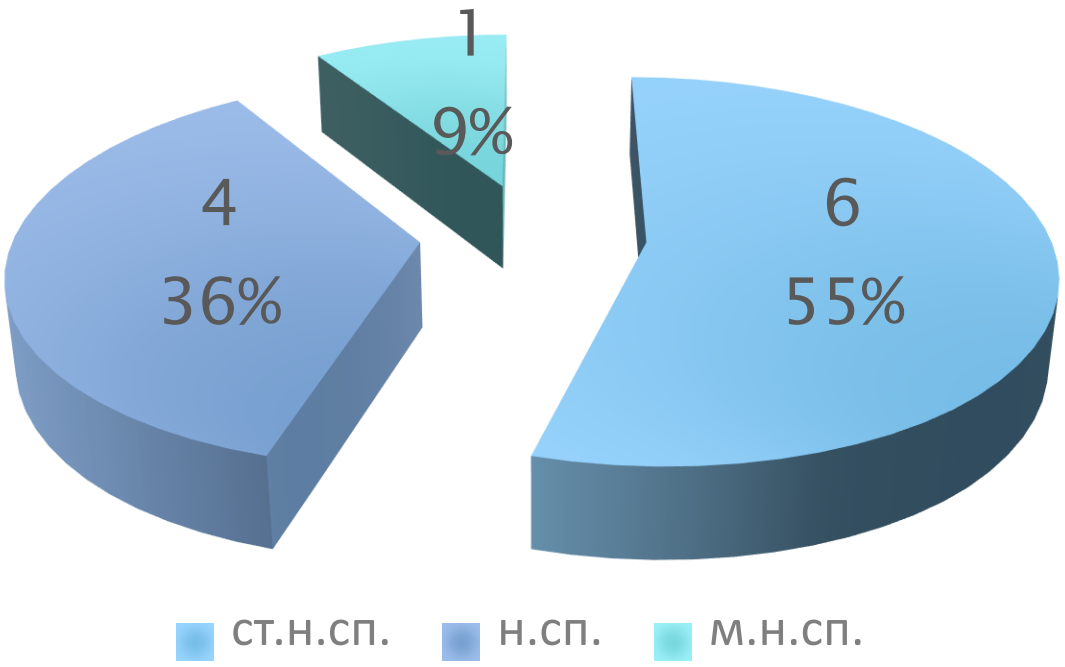
КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

ЗА НАУКОВИМ СТУПЕНЕМ

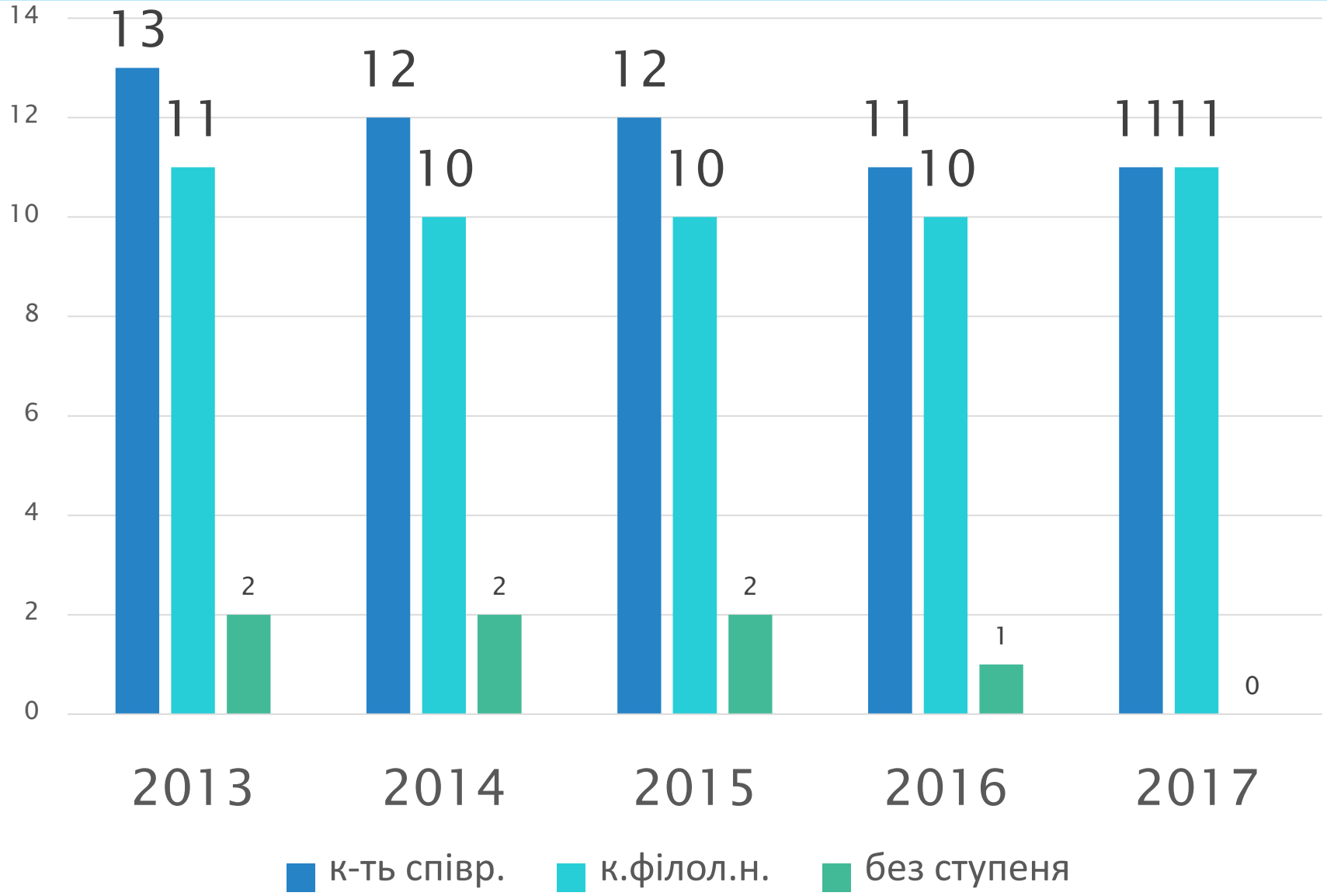

КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

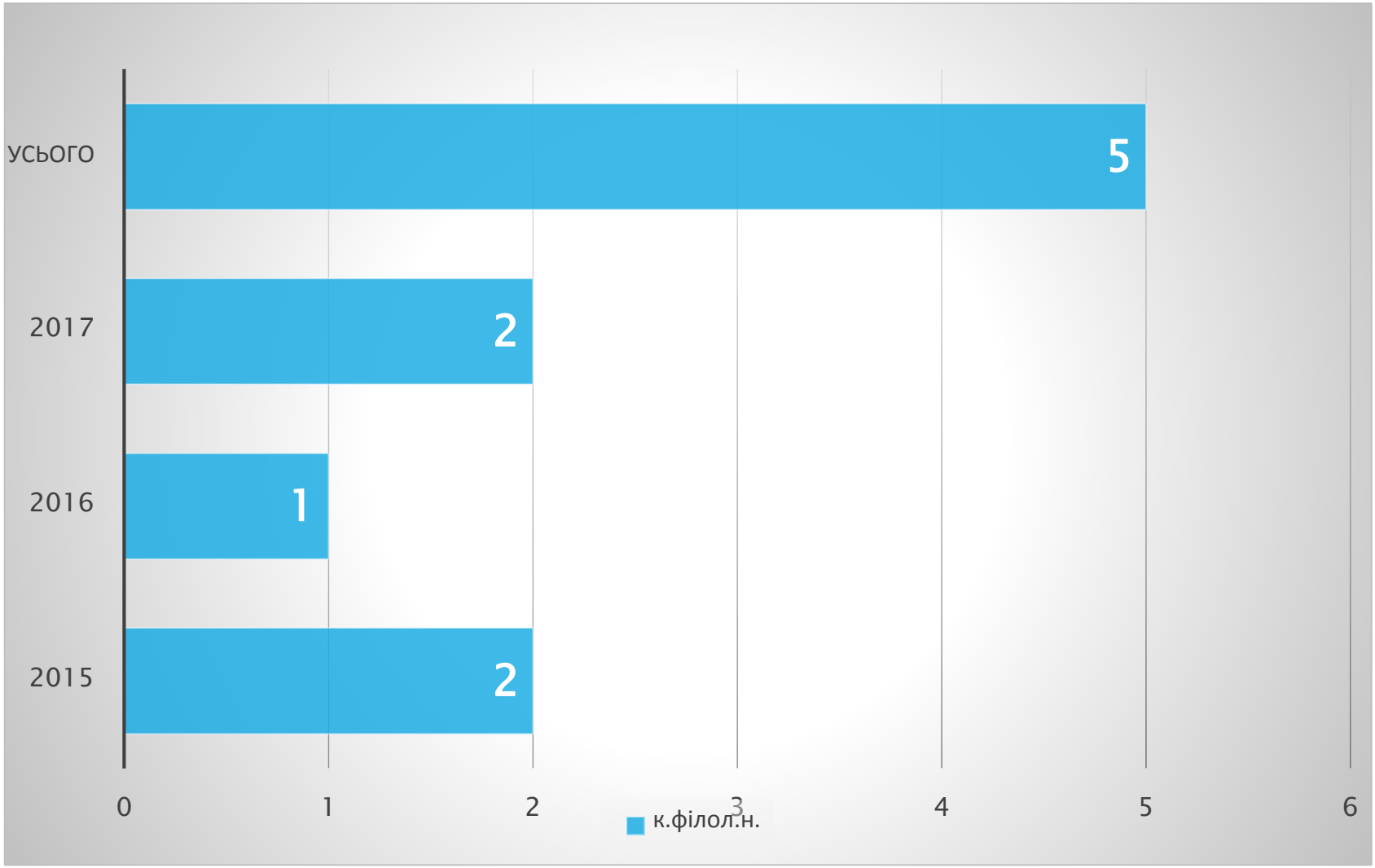
ЗА ПОСАДАМИ

ДИНАМІКА ЗМІНИ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ КАДРІВ

ДЕРЖБЮДЖЕТНА ТЕМА

“Українська історична та діалектна лексикологія і лексикографія”

(III етап – 2013,
IV етап – 2014–2017)

НАЙВАЖЛИВІШІ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Словники (6)

- Марія Чікало (відп. ред.), Наталія Багнюк, Ганна Войтів, Ганна Дидик-Меуш, Ольга Кровицька, Юрій Осінчук, Ольга Тріль, Ірина Черевко «**Словник української мови XVI – першої половини XVII ст.**», випуски **16–17** (2013, 2017)

- Наталя Хобзей, Тетяна Ястремська, Оксана Сімович, Ганна Дидик-Меуш «**Гуцульські світи. Лексикон**» (2013)

- Наталія Хобзей, Оксана Сімович, Тетяна Ястремська, Ганна Дидик-Меуш «**Лексикон львівський: поважно і на жарт**» (2015)

- Ганна Дидик-Меуш, Олена Слободзяник «**Українські краєвиди XVI–XVIII століть: слово, текст, словник**» (2015)

- Наталія Хобзей, Тетяна Ястремська, Оксана Сімович, Юрій Гнатишак «**Слова з Болехова**» (2017)

НАЙВАЖЛИВІШІ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Індивідуальні монографії (2)

- Ірина Черевко «**Фразеологія пам’яток української мови XVI–XVII століть: семантика, структура, стиль**» (2013)
- Ольга Заневич «**Українська мова XVI–XVII ст.: дієслово. Семантика, перехідність, об’єкт**» (2015)

Наукові збірники (4)

- «**Мовні обрії**. Збірник пам’яті Левка Полюги» (2013)
- «**Писемні пам’ятки**: від картотеки до словника» (2013)
- «**Писемні пам’ятки**: текст і контекст» (2015)
- «**Діалектологічні студії**. 10. Традиції і новаторство» (2015)

ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ

НАЗВА ТЕМИ	СУМА, тис.грн.
Держбюджетна науково-дослідна тема:	
«УКРАЇНСЬКА ІСТОРИЧНА ТА ДІАЛЕКТНА ЛЕКСИКОЛОГІЯ І ЛЕКСИКОГРАФІЯ» (III та IV етапи)	
2013	**896,928**
2014	**917,058**
2015	**788,016**
2016	**718, 480**
2017	**961, 810**
РАЗОМ	**4 282,292**

НАУКОВА ПРОДУКЦІЯ ВІДДІЛУ

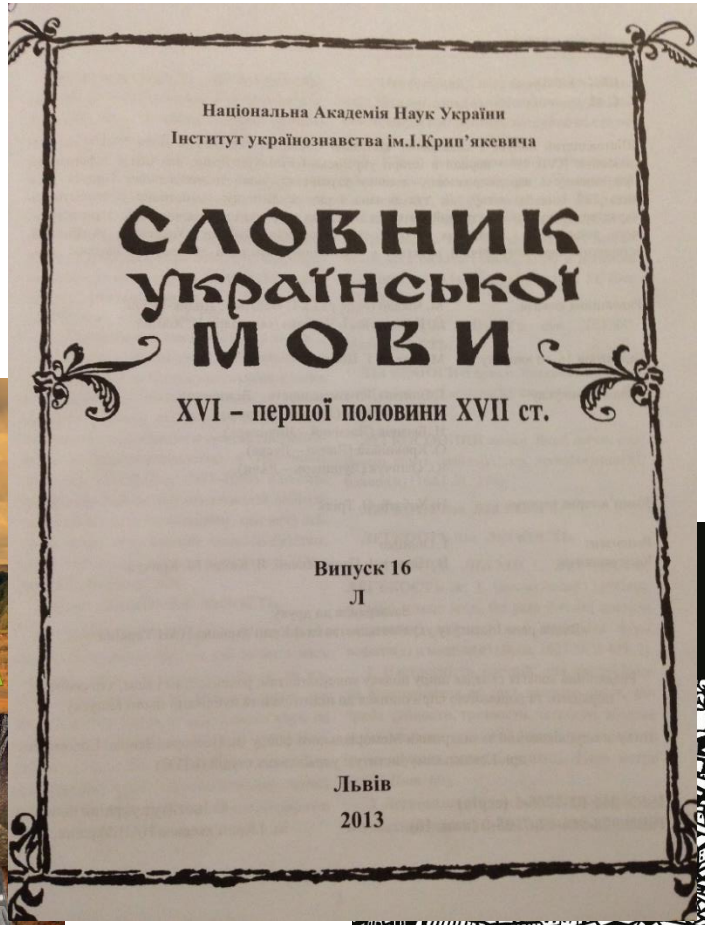
Загальна кількість друкованих праць –

205 (404,1 др.а.), зокрема:

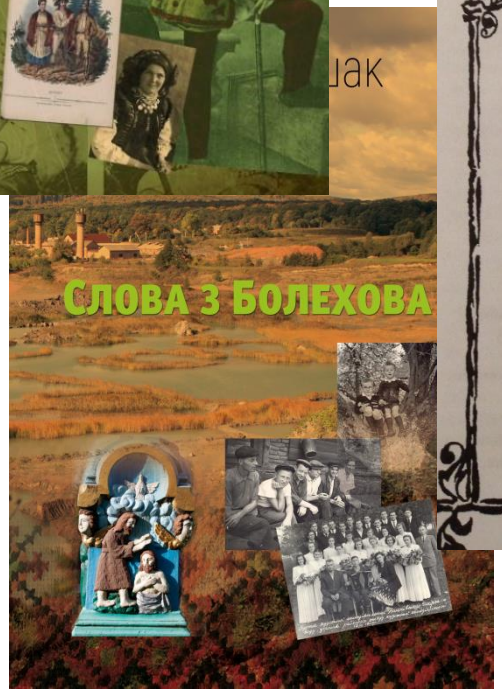
- **6** словників (**185,5** др.а.)
- **2** індивідуальні монографії (**21,3** др.а.)
- **5** збірників наукових праць (**96,2** др.а.)
- **174** наукових статей, тез (**95,9** др.а.)
- **18** науково-популярних статей (**5,2** др.а.)

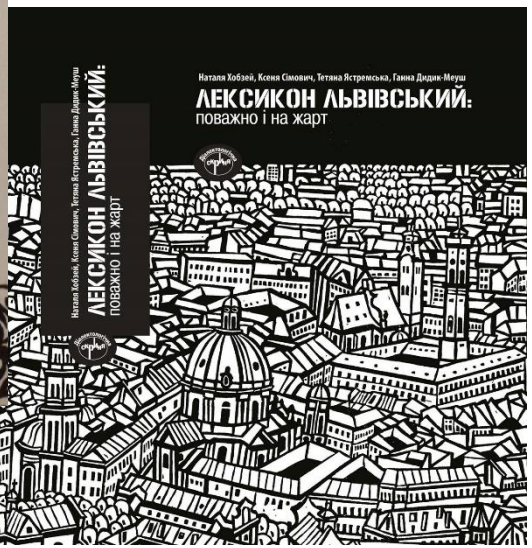
НАУКОВА ПРОДУКЦІЯ ВІДДІЛУ

НАУКОВА ПРОДУКЦІЯ ВІДДІЛУ

ПУБЛІКАЦІЇ В ЗАКОРДОННИХ ВИДАННЯХ

Наталя Хобзей

✓ *«Region Karpatski: historia, język, kultura»* (Краків, 2013)

✓ *«Badania dialektologiczne: Stan, perspektywy, metodologia»* (Краків, 2013)

✓ *«Słowo u słowian»* (Kraków, 2016)

Тетяна Ястремська

✓ *«Region Karpatski: historia, język, kultura»* (Краків, 2013)

✓ *«Badania dialektologiczne: Stan, perspektywy, metodologia»* (Краків, 2013)

✓ *«LingVaria»* (Краків, 2015)

✓ *«Teka Komisjipolsko-ukraińskich związków kulturowych»* (Люблін, 2015)

✓ *«Język w regionie – region w języku»* (Познань, 2017)

✓ *«Dynamika rozwoju gwar słowiańskich w XXI wieku»* (Варшава, 2017)

Ганна Дидик-Меуш

✓ *«Język w regionie – region w języku»* (Познань, 2017)

✓ *«Studia Russica»* (Budapest, 2017)

✓ *«Studia Slavica»* (Budapest, 2017)

Юрій Осінчук

✓ *«Słowo u Słowian»* (Kraków, 2016)

КООРДИНАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- **установи НАН України**: Інститут української мови НАНУ, Інститут народознавства НАНУ, Львівська національна наукова бібліотека імені Василя Стефаника (відділи рукописів, рідкісної книги, сектор організації та наукового опрацювання фонду стародруків)
- **наукові осередки у ЗВО України в містах**: Київ, Умань, Черкаси, Житомир, Ужгород, Івано-Франківськ, Тернопіль, Чернівці, Старобільськ
- **громадські наукові установи та організації**: Наукове товариство ім. Шевченка, Товариство “Лемківщина”
- **зарубіжні наукові та освітні осередки** в Польщі, Угорщині, Австрії, Хорватії, Норвегії, Росії, Словаччині та ін.

СПІВПРАЦЯ З НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ

Український католицький університет

Львівський національний університет імені Івана Франка

Національний університет «Львівська політехніка»

«Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді»

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

НАУКОВІ СЕМІНАРИ, КОНФЕРЕНЦІЙ

«Тимченківські наукові читання»

2013 – засідання **«Пам’ятки української мови: текст і контекст»**

2015 – засідання **«Пам’ятки української мови: стилі та жанри»**

2017 – засідання **«Книжки про слова. Історична та діалектна лексикографія»**

Інститут українознавства
ім. І. Крип’якевича
НАН України

Мовознавча комісія
Наукового товариства
ім. Шевченка

Тимченківські читання. 4

Пам’ятки української мови: стилі та жанри

історія мови

1–2 жовтня 2015 року

Актуальні проблеми діалектології. 15

Діалект і пам’ятка

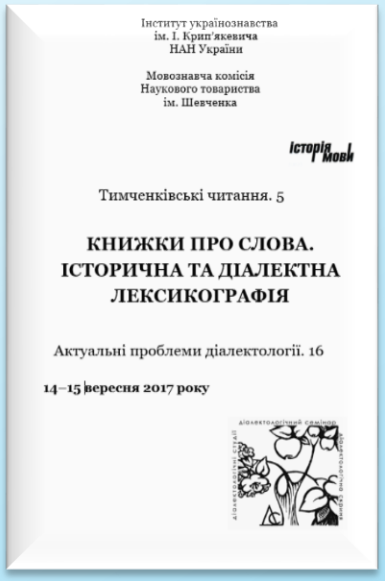

НАУКОВІ СЕМІНАРИ, КОНФЕРЕНЦІЙ

«Актуальні проблеми діалектології»

2015 рік – засідання *15* **«Діалект і пам'ятка»**

2017 рік – засідання *16* **«Книжки про слова. Історична та діалектна лексикографія»**

Інститут українознавства
ім. І. Крип'якевича
НАН України

Мовознавча комісія
Наукового товариства
ім. Шевченка

історія мови

Тимченківські читання. 5

КНИЖКИ ПРО СЛОВА. ІСТОРИЧНА ТА ДІАЛЕКТНА ЛЕКСИКОГРАФІЯ

Актуальні проблеми діалектології. 16

14–15 вересня 2017 року

НАУКОВІ СЕМІНАРИ, КОНФЕРЕНЦІЙ

Відділ української мови є співорганізатором засідань **Мовознавчої комісії НТШ** (голова комісії – Наталія Хобзей), які щорічно (2013-2017 рр.) проводило Наукове товариство імені Шевченка, а також брав активну участь в «**Ісаєвичівських читаннях**»

Доповідь директора Інституту української мови НАН України, доктора філологічних наук, професора Павла Юхимовича Гриценка «Українська мова сьогодні: виклики, шанси», яка розпочала VII наукові читання імені академіка Я.Д. Ісаєвича

6 березня 2017 року

НАУКОВІ СЕМІНАРИ, КОНФЕРЕНЦІЙ

2 листопада 2017 року відділ української мови Інституту українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України спільно із Науковим товариством імені Шевченка та Університетом Осло провели **Міжнародну наукову конференцію «Олаф Брок і Україна»**

НАУКОВЕ ВИЗНАННЯ

Нагорода «Найкраща книга Форуму - 2013» –
«Гуцульські світи. Лексикон»
Наталя Хобзей, Тетяна Ястремська, Оксана Сімович, Ганна Дидик-Меуш

Подяка міського голови м. Львова Андрія Садового
за багаторічну сімлінну і плідну працю, високий професіоналізм та з нагоди 50-річчя від дня народження –
Наталя Хобзей (2014)

Стипендія Президента України для молодих учених –
Ольга Заневич (2013-2014)

Стипендія ЛОР та ЛОДА України для молодих учених –
Оксана Шпить (Варфоломієва) (2016)

Стипендія ЛОР та ЛОДА України для молодих учених –
Ірина Романина (2017)